

ĪSTA UN PAMATĪGA LIETA

LINA IZSTRĀDĀJUMU ZĪMOLA *MUSCARI LINEN* STĀSTS SĀKĀS AR NEJAUŠU MAMMAS UN MEITU SARUNU PIRMS VAIRĀKIEM GADIEM. EJOT PASTAIGĀ PA SAULKRASTIEM, VIŅAS ATSKĀRTUŠAS, KA JAU KĀDU LAIKU DOMĀ PAR VIENU UN TO PAŠU – LINA LIETĀM, KO TIK ĻOTI VĒLAS, BET NEREDZ VEIKALU PIEDĀVĀJUMĀ.

Lins māsām Lienei un Līvai nāk līdzī no bērni-bas. Viņas atceras stellas, kas stāvēja lauku mājas istabā pie loga, un vecāsmammas mūsu Almastanti, kura auž kārtējo auduma gabalu. Atceras koka veļas rullī, ar kuru viņām ļāva rullēt dvieļus, palagus un galdaus. Tie bijuši ļoti skaisti – ar tamborētām malām un

grezniem izšuvumiem. «Lins ir tāda īsta un pamatīga lieta, kas kalpo ļoti ilgi, un, protams, tā ir saite ar mūsu senčiem. Ne tikai skaists, bet arī dabai draudzīgs – tas mums pašām ir ļoti svarīgi. Cenšamies savu uzņēmumu veidot, izmantojot dabai draudzīgus materiālus,» stāsta Liene. Ražošanas procesā tiek

piedomāts pie tā, lai nerastos nevajadzīgi atgriezumī, bet, kad tie rodas, pārtop stilīgos iepirkumu maisīnos, karodziņu virtenēs, matu gumijās vai mazos lina putniņos. Taču iedvesma radīt zīmolu viņām radās ne tikai no mīlestības pret lina, bet arī pret saviem bērniem. «Zinājām, ka vēlamies bērņus audzināt pašas, tāpēc

nolēmām pamest savus pilna laika darbus, izveidot mazu ģimenes vadītu darbnīcu un darīt to, kas mums patīk vislabāk – radīt skaistas lietas no lina, vienlaikus pavadot laiku kopā ar mūsu mazajiem,» stāsta Liene. Muskaru ģimenes darbadienas parasti esot pilnas ar smiekliem un bērņu balsīm, un ģimeniskie brīži nolasāmi arī produktu

No kreisās Liene, Ineta un Līva.

fotogrāfijās – tās visas uzņemtas pašu mājās vai dārzā, procesā iesaistot arī bērnus. Arī zīmola nosaukums nav izvēlēts nejauši, tas radies no dzimtas uzvārda Muskari. «Šādi izrādām cieņu un godu tētim, vecvecākiem un visām dzimtas sievietēm, kuru savulaik austie lina dvieļi, palagi un citi skaistie rokdarbi joprojām *silda*. Arī mazā, zilā puķīte muskarīte ar latīnisko nosaukumu *muscari*, kas, spītējot neparedzamajiem laikapstākļiem, cilvēku acis priecē jau agrā pavasarī, mūsu ceļā šķita īstā sabiedrotā,» piebilst Līva.

Biznesa plāns ar mazuļiem uz rokām

Jau kopš bērnības Muskaru ģimeni saistījusi nevis masu produkcija, bet gan lietas ar stāstu. Liene un Līva atceras, ka mamma vienmēr mudināja būt radošām, un tieši viņas atbalsts un

ZINĀJĀM, KA BĒRNUS
VĒLAMIES
AUDZINĀT PAŠAS,
TĀPĒC VISAS
NOLĒMĀM PAMEST
PILNA LAIKA
DARBU UN IZVEIDOT
ĢIMENES VADĪTU
DARBNĪCU.

uzmundrinājums, radot uzņēmumu, bijis nenovērtējams. «Viņa ir mūsu radošais gars, mūsu zīmola rokraksts,» saka meitas. Kopš Saulkrastu pastaigas pagājuši gandrīz deviņi gadi – ceļš no pirmās sarunas un domas, ka to darīs visas kopā, līdz reāliem rezultātiem bijis diezgan tāls. Toreiz, kad lēnām jau, soli pa

ZĪMOLA DOSJĒ

- Uzņēmumu radījušas mamma Ineta Muskare un viņas divas meitas Liene un Līva 2017. gadā.
- Ražotne atrodas Inetas mājās, Limbažu novadā, Skultes pagastā.
- Ražo galdautus, galda celiņus, salvetes, dvieļus, maizes maisiņus, lina segas, priekšautus, kleitas, pirts svārkus un cepures. Šogad sāks piedāvāt arī lina gultas veļu, kā arī plāno paplašināt bērnu lietu līniju.
- Zīmols popularizē *zero waste* filozofiju, tostarp beziepakojuma iepirkšanos, piedāvājot produktu maisiņus, organiskās kokvilnas kosmētikas aplīšus, kabatlakatiņus un citus dabai draudzīgus lina izstrādājumus.
- Izstrādājumi ir roku darbs, darināti no *oeko-tex* sertificēta lina un diegiem vai organiskās kokvilnas.
- *Muscari Linen* var iegādāties Brīvdabas muzeja e-gadatirgū, vietnē [etsy.com](https://www.etsy.com)., Facebook un [Instagram@muscarilinen](https://www.instagram.com/muscarilinen).

AR KĀJU KUSTINOT RATIŅUS, VĒLĀS VAKARA STUNDĀS RAKSTĪJĀM BIZNESĀ PLĀNU.

solītim, virzījušās sava sapņa virzienā, Liene strādājusi bankā, bet Līva – medicīnas pētījumu jomā. Abas nolēmušas iestāties Burdas šūšanas skolā, apmeklejušas pirmās tekstila ražojumu izstādes, ražotājus. Taču tad Lienei pieteicās dvīņi – meitiņa un dēls. Biznesa plāna realizācija toreiz savu gaitu palēnināja, taču ideju apmaiņa, dažādu materiālu vākšana, paraugu gatavošana turpinājās.

Kad Lienes dvīņi bija nedaudz apvēlušies, radusies iespēja pieteikties Nodarbinātības valsts aģentūras piedāvātajam atbalstam biznesa uzsākšanai. Lai gan šis laika posms abām māsām bijis tiešām traks – Līvai tikko piedzimis pirmais bērniņš, bet Lienei bija jau trīs –, nolēmušas, ka šī iespēja jāizmanto. «Ar

kāju kustinot ratiņus, vēlās vakara stundās rakstījām biznesa plānu. Taču jāatzīst, ka tolaik bija liels ģimenes atbalsts, bez tā vispār nekā nebūtu noticis,» viņas atceras.

Plāns tika apstiprināts, līdz ar to iegūts ļoti labs atspēriens biznesa uzsākšanai. Atpakaļceļa vairs nebija – 2017. gada otrajā pusē tika reģistrēts zīmols *Muscari Linen*, tad jau pirkti pirmie audumi, šujmašīna, veidoti pirmie produktu prototipi. «Šajā laikā arī sapratām, ka mūsu sākotnējā ilūzija, ka pašas arī visu šūsim, lēnām dziest un nāksies meklēt labu palīgu. Un tādu arī ieguvām – mūsu Dacīti, kura ir vienlaikus gan mūsu šūšanas eksperts, konsultants, gan dažkārt arī kritiķis. Vienā vārdā sakot – brīnišķīga kolēģe, ko mēs nemainītu ne

pret ko,» atklāj Līva.

Pēc gada tika *palaista* zīmola *Facebook* lapa un veikaliņš *etsy.com*, pirmos *zero waste* produktus varēja nopirkt bezierpakojuma veikaliņos.

Pietrūkst tirdziņu

Par spīti situācijai Latvijā un pasaulē, pagājušais gads *Muscari Linen* bijis samērā ražīgs. Gada sākums turklāt pavisam veiksmīgs, jo uzsākta sadarbība ar ārvalstu uzņēmumiem. «Taču tad nāca pavasaris ar pilnīgu klusumu, jau vairs nesapratām, ko darīt tālāk, jo plānotie pasūtījumi tika atlikti un jauni klāt nenāca. Pēc nelielas apjukuma pauzes turpinājām veidot jaunus produktus un, ņemot vērā, ka mūsu skolēniem sākās attālinātās mācības un mājas lietas prasīja daudz vairāk

laika, centāmies šo klusumu izbaudīt. Vasarā ļoti pietrūka tirdziņu, it sevišķi Brīvdabas muzeja gadatirgus, kas bija ne tikai finansiāls zaudējums, – ne mazāk svarīgi, ka pazuda tiešais kontakts ar mūsu klientiem. Tieši tirdziņos parasti saņemam atsauksmes, redzam, kas vairāk patīk, par ko cilvēki interesējas. Jauki, ka tika izveidots *e-gadatirgus.lv*, kas noteikti palīdzēja vietējiem amatniekiem, arī mums,» saka Liene, atklājot, ka lielākas bažas esot par šo gadu, jo lielu daļu no apgrozījuma veido tieši eksports. «Turklāt pieaugošās nodokļu likmes mikrouzņēmuma nodokļa maksātājiem, kādi esam arī mēs, situāciju nemaz neatvieglo. Ļoti grūti pašreiz paskaidrot mūsu ārvalstu klientiem, ka mēs ceļam cenas, jo valsts palielina

JOPROJĀM LIETOJAM DZIMTAS SIEVIEŠU DARINĀTĀS LIETAS UN IZMANTOJAM
TĀS KĀ IEDVESMAS AVOTU SAVIEM DARINĀJUMIEM.

nodokļu slogu mazajiem uzņēmumiem.» Šobrīd uzņēmumā darbojas Liene un šuvēja Dace. Līva ir bērnu kopšanas atvaļinājuma, pirms gada viņai piedzima otrs puisītis. Taču abas ar mammu aktīvi iesaistās ideju generēšanā un izlīdz lielākos darbu sastrēgumos. «Neesam gan atmetušas domu, ka, esot pilnā sastāvā, varēsim nopietnāk ķerties pie šūšanas lietām. Taču pagaidām es nodarbojos ar visiem organizatoriskajiem jautājumiem, bet Dacīte – ar šūšanas darbiem,» saka Liene. Tiesa, idejas, plāni, jaunu produktu prototipi gan topot, esot visām kopā. «Cenšamies vismaz reizi mēnesī organizēt savas sapulces, kur dalāmies savās idejās un plānojam tuvākus un tālākus darbus. Brīnišķīgi ir mūsu kopējie braucieni pie ražotājiem, kas parasti tiek ļoti gaidīti, jo stundās, kas tiek pavadītas ceļā, var izrunāt gan darba, gan bērnu lietas, gan miljons citu jautājumu.» Jautātas, kā

ir strādāt ģimenes uzņēmumā, visas atzīst, ka sākotnēji nav nojautušas, cik daudz tas dos savstarpējām attiecībām. «Mēs noteikti tik bieži nesazvanītos un netiktos, ja katra strādātu savā darbā,» saka Līva. «Esam pateicīgas un laimīgas arī par to, ka varam paļauties uz saviem tuvajiem – vīriem, omītēm un mūsu vecmammu. Mums ir vēl vismaz dubults roku skaits, kas, kad nepieciešams, palīdz atvest, aizvest, uzmaketēt, sastiķēt vai uztaisīt.»

Vērtības, kas nemainās

Lai arī lina šķiedra pasaulē ir zināma jau kopš seniem laikiem, tomēr, attīstoties tehnoloģijām, uz laiku tā bija atstāta pabērna lomā, ceļu dodot sintētiskajai šķiedrai. Taču pēdējos gados attieksme pret linu strauji mainās un, pieaugot cilvēku izpratnes līmenim par dabas aizsardzību un veselības jautājumiem, palielinās arī pieprasījums pēc dabiskām

un kvalitatīvām lietām. Arī ņemot vērā sociālās tendences, kas aicina saudzēt dabu, ēst veselīgu, mājās gatavotu ēdienu, izvēlēties vietējos produktus, pirkt mazāk, bet kvalitatīvākas lietas, lins kļūst arvien aktuālāks. «Jā, lins, salīdzinot ar citiem audumiem, ir dārgs, taču tas ir arī izturīgāks nekā citi materiāli, noteikti kalpos ilgāk un, to rūpīgi kopjot, izskatīsies skaists vēl gadiem ilgi,» saka Liene. «Joprojām lietojam dzimtas sieviešu darinātās lietas un izmantojam tās kā iedvesmas avotu saviem darinājumiem,» saka Ineta. «Šīs atmiņas ir tik skaistas un emocijas tik dziļas, ka veido mūsu šodienas pamatus. Tie ir mūsu uzskati, mūsu domas par dzīvi, attieksme pret pasauli, cilvēkiem, lietām, darbu, ko darām. Šobrīd, kad dzīve mūs aizvedusi atpakaļ tuvu dzimtas mājām, šīs sajūtas tikai paspilgtinās un mums ik dienas apstiprina, ka tās ir vērtības, kas mums svarīgas.»

Ieteikumi, sperot pirmos soļus lina izstrādājumu ražošanā

Sākumā noteikti nav vajadzīgas profesionālās šujmašīnas vai overloki. Labi der visparastākās šujmašīnas, kas ir daudz demokrātiskākas cenu ziņā. Gludekli gan vajadzētu iegādāties ļoti labu.

• Lins ir dabisks materiāls un uzvedas, kā grib. Pasūtītā krāsa var atšķirties no iepriekš iegādātā auduma baža krāsas vai paraudziņa. Tāpēc audumiem vislabāk doties pakaļ pašiem, uz vietas skatīties, vai tonis der vai ne.

• Iesakām audumu vispirms kārtīgi izmēģināt. Ir gadījies, ka mazgāts lins, kam it kā vairs nav jāsaraujas, tomēr saraujas.

• Vienmēr pirms griešanas izvelkam diegu, tad uzšūtais maisiņš, divlietis pēc mazgāšanas un lietošanas nezaudē formu un izskatās tikpat skaists kā tikko pirktis. 🏠